

Qorti tal-Appell

(Kompetenza Inferjuri)

Imhallef Anthony Ellul

Appell numru: 8/2012

Nazzareno Vella u Mary Vella (appellant)

Vs

Kummissarju tal-Artijiet (appellat)

Il-Gimgha, 29 ta' Lulju 2016.

B'sentenza tat-2 ta' Lulju 2014, Il-Bord dwar il-Kontroll tal-Kiri tar-Raba' ddikjara li ma kellux il-kompetenza li jiehu konjizzjoni tat-talba tar-rikorrenti li kienet sabiex jigi ddikjarat li l-avviz moghti mill-appellat permezz ta' ittra ufficjali tas-27 ta' Lulju 2012, kien null skond l-Artikolu 23(1) tal-Kap. 199.

L-appellant jikru mingħand il-Gvern porzjon raba' b'kejl ta' 17,164 metri kwadri li tinsab fis-Siggiewi. Permezz ta' ittra ufficjali prezentata fis-27 ta' Lulju 2012 (fol. 11), l-appellat għarraf lill-appellant li b'dikjarazzjoni Presidenzjali, il-kirja giet dikjarata terminata peress li hi mehtiega għal skop pubbliku. L-appellant jsostnu li peress li ddikjarazzjoni Presidenzjali u l-ittra saru nqas minn xahar qabel it-terminazzjoni tal-kirja fil-15 ta' Awissu 2012, l-avviz moghti ma jistax ikollu effett.

Fis-sentenza l-Bord qal:

"Illi huwa car li l-Legislatur kif iddispona li kwistjonijiet kollha li jirrigwarda Dikjarazzjonijiet tal-President ta' Malta inkluż izda mhux limitat għal konstatazzjoni tal-iskop pubbliku tad-Dikjarazzjoni u l-infurzar ta' tali Dikjarazzjonijiet ma kellhomx jaqghu fil-mansionijiet ta' dan il-Bord, kif kompest, izda kellhom jaqghu taht il-mansionijiet tal-Bord ta' Arbitragg dwar l-Artijiet. Dana qiegħed jingħad ghax it-talba kif interposta ser twassal sabiex Dikjarazzjoni tal-President ta' Malta tigi dikjarata nulla, kompetenza illi hija ntiza unikament lill-Bord ta' Arbitragg dwar Artijiet. In vista ta' dan, huwa għalhekk impossibbli għal dana l-Bord, anke jekk irid, illi jiddeċiedi t-talba odjerna peress illi ma hiji kompetenti sabiex tisma' l-kaz odjern."

L-aggravji tal-appellant huma li:

1. L-azzjoni taqa' fil-kompetenza tal-Bord, u dan skond l-Artikolu 4 tal-Kap. 199.
2. It-terminu ta' xahar li jissemma fl-Artikolu 23 tal-Kap. 199 hu ntiz sabiex jagħti lill-parti nteressata l-opportunita li tikkontesta l-iskop pubblika jew għal kwalsiasi raguni ohra.

L-appellat wiegeb u ta r-ragunijiet għalfejn l-appell għandu jigi michud.

1. Fatti.

- 1.1 L-appellant huma nkwilini ta' raba' fis-Siggiewi li jikru mingħand il-Gvern.
- 1.2 Fl-24 ta' Lulju 2012 giet pubblikazzjoni Dikjarazzjoni tal-President ta' Malta li biha ttermina l-kirja.

- 1.3 Permezz ta' ittra uffijali prezentata fis-27 ta' Lulju 2012, l-appellat ta avviz lill-appellanti dwar id-Dikajrazzjoni tal-President ta' Malta.
- 1.4 L-appellant qiegħed isostni li d-dikjarazzjoni u l-avviz huma nulli ghaliex ma sarux xahar qabel it-terminazzjoni tal-kirja (Artikolu 23 tal-Kap. 199).

2. **Meritu.**

It-terminazzjoni ta' kirja ta' art li tappartjeni jew hi amministrata mill-Gvern, tista' ssir għal skop pubbliku. L-Artikolu 22 jipprovdi ghall-procedura li għandha tigi segwita għal finijiet ta' terminazzjoni. It-tehid tal-pussess tal-art mill-Gvern issir diment li l-procedura ssir mhux inqas minn xahar qabel it-terminazzjoni tal-kirja (Artikolu 23).

3. Il-kompetenza tal-Bord dwar Kontroll tal-Kiri ta' Raba' hi għal kazijiet fejn sid il-kerċa:
 - 3.1 irid jagħmel tibdil fil-kondizzjonijiet ta' kirja (Artikolu 3).
 - 3.2 ma jkunx irid igedded il-kirja għal ragunijiet kontemplati fl-Artikolu 4(2) tal-Kap. 199.
4. F'kazijiet ta' terminazzjoni ta' kirja ta' art tal-Gvern skond il-procedura kontemplata fl-Artikolu 22 tal-Kap. 199, il-Bord hu kompetenti sabiex:
 - 4.1 jiffissa l-kumpens xieraq lill-inkwilin fir-rigward tal-art li tkun ittieħditlu;
 - 4.2 jistabbilixxi kondizzjonijiet tal-kirja f'kaz li tittieħed biss parti mir-raba'
5. Mill-Kap. 199 ma jirrizultax li l-Bord għandu l-kompetenza sabiex jistħarreg ilment tal-inkwilin dwar il-validita' tal-procedura għat-terminazzjoni tal-kirja mill-Kummissarju tal-Artijiet skond l-Artikolu 22 tal-Kap. 199. Ghalkemm il-qorti taqbel mal-appellanti li l-kompetenza tal-Bord ta' Arbitragg dwar Artijiet hi biss fil-kaz li persuna tkun trid tikkontesta l-iskop pubbliku (Artikolu 21(2A) tal-Kap. 199), b'daqshekk ma jfissirx li l-ilment tal-appellanti jaqa' fil-kompetenza tal-Bord dwar il-Kontroll tal-Kiri ta' Raba. Il-kompetenza tal-Bord hi limitata għal dawk il-kazijiet espressament kontemplati mil-ligi. Ladarba l-ilment tal-appellanti mħuwiex wieħed minn dawk il-kazijiet, allura l-ilment tagħhom ma jaqax fil-kompetenza tal-Bord.
6. Għal dak li jirrigwarda t-tieni aggravju, hi rrilevanti r-raguni ghalf-ejn fl-Artikolu 23 tal-Kap. 199 jissemma perjodu ta' xahar. Ladarba l-Bord m'ghandux il-kompetenza biex jijsma' u jiddeċiedi l-ilment tal-appellant, it-tieni aggravju m'ghandu l-ebda rilevanza.

Ghal dawn il-motivi tichad l-appell bl-ispejjez kontra l-appellanti.

Anthony Ellul.